

HOTĂRÂREA nr. 1-98/2021
cu privire la examinarea contestațiilor împotriva hotărârii Colegiului de
disciplină și etică nr.3-64/21 din 18.06.2021, adoptată în privința
ex-procurorului Veaceslav Cernalev

30 septembrie 2021

municipiul Chișinău

Examinând contestațiile Inspecției procurorilor și a procurorului-șef al Secției unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată din cadrul Direcției judiciare a Procuraturii Generale, Vladimir Adam, împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-64/21 din 18.06.2021, audiind informația prezentată de către domnul Constantin Șușu, Consiliul Superior al Procurorilor –

C O N S T A T Ă :

Procurorul-șef al Secției unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată din cadrul Direcției judiciare a Procuraturii Generale, Vladimir Adam, a adresat Consiliului Superior al Procurorilor sesizarea cu privire la pretense abateri disciplinare comise de către ex-procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Buiucani, Veaceslav Cernalev, la instrumentarea dosarului penal nr.xxxxxxxxxxxx.

Prin decizia din xx.xx.2021 inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor, Xxxxxx Xxxxxxxx, a transmis Colegiului de disciplină și etică materialele procedurii disciplinare, cu solicitarea sancționării disciplinare a ex-procurorului.

Inspecția procurorilor a conchis că există temeii de tragere la răspundere disciplinară a lui Veaceslav Cernalev, deoarece acțiunile acestuia întrunesc elementele abaterilor prevăzute de art.38 lit. a), b) și e) din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, adică: - a) *îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu;* b) *neaplicarea sau aplicarea necorespunzătoare a legislației, dacă acest lucru nu este justificat de schimbarea practicii de aplicare a normelor stabilite în sistemul de drept;* e) *încălcarea gravă a legii.*

Colegiul de disciplină și etică a concluzionat că ex-procurorul Veaceslav Cernalev nu a comis abatere disciplinară și prin hotărârea nr.3-64/21 din 18.06.2021 a încetat procedura disciplinară în privința acestuia.

Inspecția procurorilor a contestat în termen hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-64/21 din 18.06.2021, pronunțate în privința ex-procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Buiucani, Veaceslav Cernalev, solicitând casarea acesteia și adoptarea unei noi hotărâri conform prevederilor art.86 alin. (3) lit. b) din Legea 3/2016.

Împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-64/21 din 18.06.2021 a depus contestație în temeiul art.85 alin.(3) din Legea nr.3/2016 și procurorul-șef al Secției unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată din cadrul Direcției judiciare a Procuraturii Generale, Vladimir Adam, din poziția de autor al sesizării privind abaterea disciplinară.

Circumstanțele de fapt reținute în cadrul verificării disciplinare

Din materialele procesului penal rezultă că urmărirea penală în cauza nr.xxxxxxxxxxxx a fost începută la xx.xx.2018 de către organul de urmărire penală al Inspectoratului de Poliție Buiucani, în temeiul bănuielii rezonabile de comitere a infracțiunii prevăzute de art. xxx¹ alin.(x) lit.x) din Codul penal.

Potrivit ordonanței privind începerea urmăririi penale: „, la data de xx.xx.2018, în Registrul-1 al IP Buiucani, cu nr.xxxx a fost înregistrată plîngerea cet. Xxxxxx Xxxxxxx, prin care solicită atragerea la răspundere a concubinului ei cet. Xxxxxx Xxxxxxx, care începînd din vara anului xxxx pînă în prezent, avînd intenția de intimidare în scop de impunere a voinței și controlului personal asupra acesteia, totodată și i-a cauzat dureri fizice și suferințe psihice, de nenumărate ori provoca conflicte fără motiv, numind-o cu cuvinte necenzurate urmate de aplicarea față de aceasta a loviturilor în regiunea capului și a corpului.

Ultimul caz a avut loc la xx.xx.2018, în jurul orelor xx:xx, unde victima, fiind în automobilul acestuia de model „ Xxxxxxxx” cu n/î XXX xxx, pe str.Xxxx Xxxxxx, mun. Chișinău, în regiunea [...], din nou a inițiat cu ea un conflict, în urma căruia a numit-o cu cuvinte necenzurate, a amenințat-o cu răfuială fizică și i-a aplicat multiple lovituri cu pumnul în regiunea feței și a capului, cauzându-i, astfel, vătămări corporale sub formă de echimoză la nivelul mucoasei buzei superioare pe dreapta, edem al țesuturilor moi la nivelul părții piloase a capului regiunea occipitală, care conform raportului de expertiză judiciară nr.xxxxxxxxxxxx din xx.xx.2018 se califică ca vătămare corporală neînsemnată ”.

Prin viza procurorului adjunct al procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, șef al Oficiului Buiucani, Eduard Mașnic, din xx.xx.2018, conducerea urmăririi penale a fost dispusă procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Buiucani, Veaceslav Cernalev, care prin ordonanța din data de xx.xx.2018 l-a recunoscut în calitate de bănuțit, iar la xx.xx.2018 l-a pus sub învinuire pe Xxxxxx Xxxxxxx în temeiul art. xxx¹ alin.(x) lit. x) și lit. x) din Codul penal.

Argumentele autorului sesizării vizavi de acțiunile de urmărire penală efectuate și omisiunile depistate

Materialele procesului penal nr.xxxxxxxxxxxx și soluția adoptată de către ex-procurorul Veaceslav Cernalev au fost verificate în ordinea controlului ierarhic, în temeiul petiției depuse de cet. Xxxxxx Xxxxxxx, privind dezacordul cu acțiunile pretins ilegale ale procurorilor și judecătorilor care au instrumentat cauza penală de învinuire a sa de comiterea infracțiunii prevăzute de art.xxx^x alin.(x) lit.x), x) din Codul penal, precum și în baza investigației jurnalistice publicate în ziarul „Xxxxxxx”.

În procesul verificărilor efectuate s-a constatat că probele acumulate la etapa urmăririi penale de către procurorul Veaceslav Cernalev nu confirmă vinovăția lui Xxxxxx Xxxxxxx de comiterea infracțiunii prevăzute la art.xxx^x alin.(x) lit.x), x) din Codul penal, deoarece nu au fost administrate probe privind existența violenței fizice asupra victimei, soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății.

Un alt aspect reproșat procurorului este faptul că lipsesc în totalitate probele care să confirme aplicarea violenței psihologice de către Xxxxxx Xxxxxxx asupra victimei.

Autorul sesizării a susținut că procurorul Veaceslav Cernalev a încălcat prevederile art.19 alin.(3) din Codul de procedură penală care stipulează că: „organul de urmărire penală are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru

cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția bănuitului, învinuitului, inculpatului, cât și cele care îl dezvinovățesc, precum și circumstanțele care îi atenuează sau agravează răspunderea ”.

În sesizare se menționează că procurorul Veaceslav Cernalev a admis încălcarea art.7 din Codul de procedură penală, deoarece nu a reacționat potrivit legislației, atunci când a fost pornită ilegal urmărirea penală în baza art.xxx^x alin.(x) lit.x) Cod penal, or, potrivit prevederilor art.52 din Codul de procedură penală procurorul: *„verifică calitatea probelor administrate, veghează ca orice infracțiune să fie descoperită, orice infractor să fie tras la răspundere penală și ca nici o persoană să nu fie urmărită penal fără să existe indici temeinici că a săvârșit o infracțiune;... anulează ordonanțele ilegale, modifică sau completează ordonanțele neîntemeiate ale organului de urmărire penală”.*

De asemenea, este reproșat procurorului că nu a cercetat cererea învinuitului Xxxxx Xxxxxxx cu aceleași solicitări împotriva părții vătămate, declarând aceleași acțiuni din partea ultimei asupra sa, însă cererea lui a fost înregistrată în Registrul nr.2 al Inspectoratului de poliție Buiucani. Aceste acțiuni ale procurorului sunt contrare obligației de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei.

În același sens, titularul sesizării indică că procurorul Veaceslav Cernalev a încălcat și prevederile art. 9 din Codul de procedură penală, care presupune *„egalitatea în fața legii și autorităților”* și prevederile art.24 alin.(3) din Codul de procedură penală, care stipulează că *„părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea procesual penală, cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor”*, fiind violat implicit principiul nediscriminării consfințit în art. 1 Protocolul nr. 12 al CEDO.

Autorul sesizării menționează că procurorul nu a reacționat la reținerea neîntemeiată a lui Xxxxx Xxxxxxx pe un termen de 72 de ore, ceea ce este contrar prevederilor art. 52 alin.(1) pct. 13) din Codul de procedură penală care stabilesc că procurorul, în cadrul urmăririi penale, în limitele competenței sale materiale și teritoriale, efectuează controlul asupra legalității reținerii persoanei.

În sesizare se mai menționează că studiul cauzei penale (în special a procesului-verbal de reținere din xx.xx.2018) indică asupra faptului că în calitate de temeiuri pentru reținerea lui Xxxxx Xxxxxxx s-au indicat următoarele: *„dacă martorul ocular, inclusiv victima, indică direct că anume această persoană a săvârșit infracțiunea; „dacă există temeiuri rezonabile de a presupune că aceasta se va sustrage de la urmărirea penală, va împiedica aflarea adevărului sau va săvârși alte infracțiuni”*. Pe de altă parte, cu referire la persoana reținută se constată că avea loc permanent de trai, persoane la întreținere, deținea gradul x de invaliditate și suporta [...].

Cu toate că circumstanțele descrise mai sus erau probate, procurorul Veaceslav Cernalev nu a reacționat în vederea anulării actului care a stat la baza reținerii lui Xxxxx Xxxxxxx și eliberarea persoanei reținute, prin ce a încălcat prevederile art.11 din Codul de procedură penală care garantează inviolabilitatea persoanei. Potrivit alin.(1) și alin.(2) al articolului citat: *„Libertatea individuală și siguranța persoanei sânt inviolabile... Nimeni nu poate fi reținut și arestat decât în cazurile și în modul stabilit de prezentul cod. ”*

Potrivit autorului sesizării, deși organul de urmărire penală a pornit urmărirea

penală în baza art.xxx^x alin.(x) lit.x) din Codul penal, procurorul a considerat prezentă și litera x) în calificarea acțiunilor lui Xxxxx Xxxxxxx, dispunând punerea sub învinuire a ultimului conform art.xxx alin.(x) lit. x) și lit. x) din Codul penal, prin ce a dat o apreciere juridică greșită faptelor lui Xxxxx Xxxxxxx și a neglijat evident prevederile art. 113 alin.(1) din Codul penal, potrivit cărora: „*Se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală*”.

Conform învinuirii, Xxxxx Xxxxxxx a fost considerată de către procurorul de caz Veaceslav Cernalev drept concubină a lui Xxxxx Xxxxxxx, cu toate că, atât inculpatul, cât și mai mulți martori au negat faptul conlocuirii inculpatului cu Xxxxx Xxxxxxx.

Totodată, chiar dacă ar fi existat relații de concubinaj între aceștia, nu a fost demonstrată prezența laturii obiective a infracțiunii de violență în familie în acțiunile lui Xxxxx Xxxxxxx. Învinuirea imputată a fost una vagă, fiind interpretat extensiv conținutul art.xxx^x Cod penal în raport cu acțiunile inculpatului, [...].

Incriminarea lui Xxxxx Xxxxxxx a literei „x)” nu a fost justificată, din motiv că vătămarea corporală ușoară nu a fost probată, vătămarile victimei Xxxxx Xxxxxxx fiind apreciate drept neînsemnate prin concluziile raportului de expertiză medico-legală nr.xxxxxxxxxx din xx.xx.2018.

Menționează autorul sesizării că infracțiunea prevăzută la art.xxx^x alin.(x) lit.x) din Codul penal este una materială și se consideră consumată din momentul producerii vătămării ușoare a integrității corporale sau a sănătății, prin urmare latura obiectivă imputată este lipsită de urmarea prejudiciabilă - vătămarea ușoară a integrității corporale.

În aceeași ordine de idei, potrivit art. 14 alin. (1) din Codul penal: „*Infracțiunea este o faptă (acțiune sau inacțiune) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală*”, fapta lui Vitalie Cazacu urma a fi prevăzută de Codul penal, iar potrivit art. 52 alin. (1) din Codul penal „*Se consideră componență a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă*”, lipsa urmărilor prejudiciabile și, corespunzător, a laturii obiective împiedică calificarea acțiunilor acestuia potrivit art.xxx^x alin.(x) lit.x) din Codul penal.

De asemenea, nici imputarea literei „b)” nu a fost justificată, or inculpatul nu a izolat victima, aceasta continuând să meargă la serviciu și având viața ei independentă, iar acțiunea de intimidare a fost probată doar prin declarațiile părții vătămate. Violența psihologică manifestată față de Xxxxx Xxxxxxx nu a fost demonstrată prin raport de expertiză psihiatrică sau evaluare psihologică, or, impactul acțiunilor de intimidare urmează a fi demonstrat pentru a se constata și aprecia gravitatea consecințelor și suferințelor victimei, măsuri necesare de reabilitare (consiliere psihologică).

În altă ordine de idei, nu au fost anexate alte dovezi care ar certifica intimidarea exprimată prin maltratarea constantă anterioară a părții vătămate calificată drept contravenție - dovezi de aplicare a sancțiunilor contravenționale repetate ale făptuitorului pe aceleași fapte.

Potrivit art.281 alin.(1) din Codul de procedură penală: „*Dacă, după examinarea raportului organului de urmărire penală și a materialelor cauzei, procurorul consideră că probele acumulate sunt concludente și suficiente, el emite o ordonanță*

de punere sub învinuire a persoanei”, dar nesocotind aceste prevederi legale, procurorul Veaceslav Cernalev l-a pus sub învinuire pe Xxxxx XXXXXXX.

Din cele enunțate, prin acțiunea procurorului Veaceslav Cernalev și insuficiența implicării în procesul de administrare a probelor, acesta a încălcat art. 1 alin.(3) din Codul de procedură penală, care stipulează că „ (3) *Organele de urmărire penală și instanțele judecătorești în cursul procesului sînt obligate să activeze în așa mod încît nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată și ca nici o persoană să nu fie supusă în mod arbitrar sau fără necesitate măsurilor procesuale de constrîngere ori să nu fie victima încălcării altor drepturi fundamentale*”, și art.254 alin.(1) din Codul de procedură penală, care prevede că „*Organul de urmărire penală este obligat să ia toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei pentru stabilirea adevărului.*”

Alt argument din sesizare este că procurorul Veaceslav Cernalev ilegal și neîntemeiat a înaintat demersul privind aplicarea măsurii preventive - arestarea preventivă - în privința lui Xxxxx XXXXXXX.

În argumentarea celor expuse, autorul sesizării menționează că, prin ordonanța ofițerului de urmărire penală XXXXXX XXXXXXX din xx.xx.2018, a fost dispusă efectuarea expertizei psihiatrico-psiologice în condiții de ambulatoriu a învinuitului Xxxxx XXXXXXX. Ulterior, prin procesul-verbal de corectare a erorilor din aceeași dată, ordonanța a fost modificată, fiind rectificată denumirea: „*în condiții de staționar*”. Ordonanța de referință nu a fost adusă la cunoștința învinuitului Xxxxx XXXXXXX.

La fel, la data de xx.xx.2018 procurorul Veaceslav Cernalev a înaintat demersul privind solicitarea aplicării față de învinuit a măsurii arestării preventive și internarea învinuitului în instituția [...] IMSP [...] pentru un termen de 30 de zile. Însăși din conținutul demersului se observă încălcarea dreptului bănuitului de a tăcea și de a nu se auto-incrimina, prevăzut de art.66 pct.8) din Codul de procedură penală, care stipulează că bănuitul are dreptul: 8) *să facă declarații sau să refuze de a le face, atrăgându-i-se atenția că dacă refuză să dea declarații nu va suferi nici o consecință defavorabilă, iar dacă va da declarații acestea vor putea fi folosite ca mijloace de probă împotriva sa*, or în demers a fost indicat expres că: „ *Xxxxx XXXXXXX a refuzat categoric să conlucreze cu organul de urmărire penală, nu a admis nici o explicație aferent cauzelor și condițiilor ce l-au determinat să recurgă la asemenea acțiuni*”.

În calitate de temei de internare a învinuitului în instituția [...] a fost indicată sintagma „*reieșind din diagnosticul stabili*”, diagnosticul indicat - [...], fiind preluat din fișele medicale. Prin încheierea din xx.xx.2018 a judecătorului din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, XXXXXX XXXXXXX, a fost aplicată măsura preventivă arestarea preventivă și a fost autorizată internarea învinuitului [...].

Ulterior, prin demersul procurorului Veaceslav Cernalev din xx.xx.2018 a fost solicitată prelungirea aplicării măsurii preventive sub formă de arest preventiv cu internarea învinuitului [...] pentru un termen de 30 de zile, iar prin încheierea din xx.xx.2018, judecătorul din cadrul Judecătoriei Buiucani, XXXXXX XXXXXXX, a admis parțial demersul procurorului și a aplicat în privința învinuitului măsura preventivă - liberarea provizorie sub control judiciar pe un termen de 60 de zile.

Conform concluziei raportului de expertiză judiciară nr.xxxxxxxxxx din xx.xx.2018, „[...] *Conform stării psihice comportamentul persoanei nu este periculos*

pentru societate. [...] La momentul săvârșirii infracțiunii date, Xxxxxx Xxxxxxxx nu s-a aflat în stare de afect”.

Totodată, conform informației parvenite de la Xxxxxx Xxxxxxxx Xxxxxx Xxxxxxxx din xx.xx.2018, Xxxxxx Xxxxxxxx nu s-a aflat la evidența medicului [...].

Autorul sesizării remarcă că internarea învinuitului [...] a fost solicitată prematur, nefiind numită inițial expertiza în condiții de ambulator și doar ulterior, reieșind din concluziile experților, cea în condiții de staționar. Răspunsul la întrebările din ordonanța de numire a expertizei psihiatrice a parvenit abia la data de xx.xx.2018, iar conform răspunsului respectiv, reflectat în concluzia raportului de expertiză - nu există necesitatea internării învinuitului [...]. Procurorul-șef al Secției din cadrul Procuraturii Generale a concluzionat că organul de urmărire penală neîntemeiat a dispus efectuarea expertizei [...].

Cu referire la învinuitul Xxxxxx Xxxxxxxx se constată că [...], avea loc permanent de trai, fiică minoră la întreținere și, deci, nu ar fi avut posibilitatea să se ascundă de organul de urmărire penală. Acesta se caracteriza pozitiv la locul de trai, era o persoană asigurată din punct de vedere financiar, fapt confirmat și de partea vătămată. La fel, nu existau probe, care ar fi putut fi distruse sau martori oculari care puteau fi influențați.

Procurorului Veaceslav Cernalev fără a ține cont de circumstanțele descrise, a solicitat aplicarea arestului preventiv în privința învinuitului, prin ce a încălcat prevederile art.176 alin.(1) și (3) din Codul de procedură penală, care stipulează că: *„măsurile preventive pot fi aplicate de către procuror, din oficiu ori la propunerea organului de urmărire penală, sau, după caz, de către instanța de judecată numai în cazurile în care există suficiente temeiuri rezonabile, susținute prin probe, de a presupune că bănuitul, învinuitul, inculpatul ar putea să se ascundă de organul de urmărire penală sau de instanță, să exercite presiune asupra martorilor, să nimicească sau să deterioreze mijloacele de probă sau să împiedice într-un alt mod stabilirea adevărului în procesul penal, să săvârșească alte infracțiuni ori că punerea în libertate a acestuia va cauza dezordine publică [...] la soluționarea chestiunii privind necesitatea aplicării măsurii preventive respective, procurorul și instanța de judecată vor aprecia și vor motiva, în mod obligatoriu, dacă măsura preventivă este proporțională cu circumstanțele individuale ale cauzei penale, inclusiv luând în considerare: 1) caracterul rezonabil al bănuielii, gravitatea și gradul prejudiciabil al faptei incriminate, apreciate în fiecare caz individual, însă fără a se pronunța asupra vinovăției; 2) personalitatea și caracterizarea bănuितului, învinuitului, inculpatului, inclusiv la momentul de comitere a faptelor incriminate; 3) vârsta și starea sănătății sale; 4) ocupația sa; 5) situația familială și prezența persoanelor întreținute; 6) starea sa materială, veniturile, posesia bunurilor imobile sau a altor proprietăți; 7) deținerea unui loc permanent de trai, deținerea unui loc permanent ori temporar de muncă...”*

Mai mult, procurorul Veaceslav Cernalev a încălcat prevederile art.4 alin. (1) din Codul penal, care stabilește că *„întreaga reglementare juridică are menirea să apere, în mod prioritar, persoana ca valoare supremă a societății, drepturile și libertățile acesteia.”*

Titularul sesizării mai susține că, la demersul procurorului Veaceslav Cernalev, ilegal a fost efectuată percheziția la domiciliul lui Xxxxxx Xxxxxxxx.

În acest sens se constată că la xx.xx.2018 Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, a înregistrat demersul procurorului Veaceslav Cernalev privind autorizarea efectuării percheziției la adresa s. Xxxxxx, raionul Xxxxxx a imobilelor cu numerele cadastrale

XXXXXXXXXX.XX, XXXXXXXXXXXX.XX, XXXXXXXXXXXX.XX, care, prin încheierea judecătorului XXXXXX XXXXXXXX din xx.xx.2018, a fost autorizată.

Potrivit materialelor cauzei penale, la data de xx.xx.2018 procurorul Veaceslav Cernalev a audiat-o suplimentar pe partea vătămată XXXXXX XXXXXXXX, care a indicat asupra faptului că XXXXXX XXXXXXXX deține o armă cu care anterior a amenințat-o și a impus-o, sub amenințarea armei, să ia un credit, achitat ulterior de către XXXXXX XXXXXXXX. În baza acestor afirmații, precum și în baza copiilor contractului și a unor plângeri anterioare adresate de XXXXXX XXXXXXXX, procurorul a inițiat percheziția la domiciliul lui XXXXX XXXXXXXX.

Declarațiile cu privire la prezența armei la domiciliul lui XXXXX XXXXXXXX au fost făcute suplimentar de către partea vătămată și nu în plângerea și declarațiile inițiale, fapt ce creează autorului sesizării suspiciuni privind veridicitatea acestora, ba mai mult creează impresia unor declarații date sub presiune.

Potrivit procesului-verbal de percheziție din xx.xx.2018, au fost ridicate x telefoane mobile și x carnețele, care nu au nici o legătură cu infracțiunea incriminată lui XXXXX XXXXXXXX.

Potrivit autorului sesizării, prin dispunerea neîntemeiată a percheziției, „*au fost încălcate în concreto prevederile art.12 alin.(l) din Codul de procedură penală, care stipulează că „Inviolabilitatea domiciliului este garantată de lege. În cursul procesului penal, nimeni nu este în drept să pătrundă în domiciliu contrar voinței persoanelor care locuiesc sau dețin sediu în ele, cu excepția cazurilor și modului prevăzute de prezentul cod”*; ale art.125 alin.(l) din Codul de procedură penală, conform căruia „*organul de urmărire penală este în drept să efectueze percheziție dacă din probele acumulate sau din materialele activității speciale de investigații rezultă o presupunere rezonabilă că într-o anumită încăpere ori într-un alt loc sau la o anumită persoană se pot afla instrumente ce au fost destinate pentru a fi folosite sau au servit ca mijloace la săvârșirea infracțiunii, obiecte și valori dobândite de pe urma infracțiunii, precum și alte obiecte sau documente care ar putea avea importanță pentru cauza penală și care prin alte procedee probatorii nu pot fi obținute.*”; ale art. 1 din Protocolul adițional al CEDO care consfințește protecția proprietății, și anume că „*orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fii lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.*”

La data de 14.09.2018 partea vătămată XXXXX XXXXXXXX a înaintat procurorului o cerere prin care a solicitat încetarea dosarului penal și retragerea plângerii, din motiv că s-a împăcat cu învinuitul, ulterior la xx.xx.2018 a depus la Consiliul Superior al Magistraturii o cerere prin care a solicitat tragerea la răspundere disciplinară a judecătorului XXXXXX XXXXXXXX, pentru acostare sexuală, precum și pentru faptul că la indicațiile lui a fost fabricat dosarul penal în privința lui XXXXX XXXXXXXX.

Concluziile enunțate de procurorul-șef al Secției unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată din cadrul Direcției judiciare a Procuraturii Generale, Vladimir Adam, sunt bazate pe următoarele probe administrate la etapa urmăririi penale: *ordonanța de pornire a urmăririi penale, procesul-verbal de audiere suplimentară a părții vătămate, demersul privind autorizarea percheziției, procesul-verbal de percheziție, extrasul din raportul de expertiză judiciară din xx.xx.2018 în privința XXXXXX XXXXXXXX, ordonanța de dispunere a efectuării [...] în privința lui XXXXXX XXXXXXXX în condiții de ambulator, procesul-verbal de reținere din*

xx.xx.2018; ordonanța de punere sub învinuire din xx.xx.2018; demersul de aplicare a măsurii preventive, demersul de prelungire a măsurii preventive, extrasul din demersul de prelungire a măsurii preventive, extrasul din raportul de expertiză [...], cererea depusă de Xxxxxx Xxxxxxxx CSM; procesul –verbal de audiere a Xxxxxx Xxxxxxxx în cadrul R-2, raportul de expertiză judiciară din xx.xx.2018 în privința lui Xxxxxx Xxxxxxxx, rechizitoriul, copia sentinței din xx.xx.2020, dispozitivul deciziei din xx.xx.2021.

Circumstanțe stabilite în cadrul verificării disciplinare

Urmare a verificărilor efectuate, Inspecția procurorilor a reținut toate argumentele reflectate în sesizarea disciplinară întocmită pe caz, menționându-se că acestea și-au găsit confirmare prin dovezile administrate.

În acest sens, Inspecția procurorilor a confirmat, în contextul cercetărilor disciplinare efectuate, că acțiunile ex-procurorului Veaceslav Cernalev, în cadrul cauzei penale nr.xxxxxxxx de învinuire a cet. Vitalie Cazacu, constituie abateri disciplinare prevăzute de art. art. 38 lit. a), b) și e) din Legea 3/2016.

Astfel, din concluziile formulate de Inspecția procurorilor rezultă că procurorul Veaceslav Cernalev „*îndeplinindu-și necorespunzător obligațiile de serviciu, contrar prevederilor art. 1 alin.(3); art.7; art.9; art.11 alin.(l) și (2); art.12 alin.(1); art.19 alin.(3); art.52 alin.(1) pct. pct.6), 8) și 13); art.24 alin.(3); art.176 alin.(l) și (3); art.281 din Codul de procedură penală; art.4 alin.(l) Cod penal; art.1 Protocolul adițional al CEDO, nu a verificat minuțios probele în conformitate cu prevederile art. 101 din Codul de procedură penală, nu le-a analizat în coroborare și coraport cu indicii calificativi ai faptei infracționale prevăzute la art.xxx^x alin.(x) lit.x) și x) Cod penal, ca rezultat, la xx.xx.2018, contrar prevederilor art. 281 din Codul de procedură penală și art. 6 paragraful I, III lit. a) și b) din Convenția Europeană pentru drepturile omului și a libertăților fundamentale, care prevăd că, acuzarea trebuie să fie clară și concretă, astfel încât acuzatul să-și poată pregăti eficient apărarea, a emis în privința lui Xxxxxx Xxxxxxxx o ordonanță ilegală de punere sub învinuire”.*

În rezultatul cercetării superficiale, incomplete și nu sub toate aspectele a circumstanțelor cauzei de către organul de urmărire penală, rolul pasiv a ex-procurorului Veaceslav Cernalev în conducerea urmăririi penale, în cadrul judecării cauzei, învinuirea înaintată lui Vitalie Cazacu în baza art.xxx^x alin.(x) lit.x) și x) Cod penal nu și-a găsit confirmare. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din xx.xx.2021, sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din xx.xx.2020, prin care Xxxxxx Xxxxxxxx a fost condamnat în baza art. xxx^x Cod penal, a fost casată și s-a pronunțat o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță. Procesul penal în privința lui Xxxxxx Xxxxxxxx a fost încetat, pe motiv că fapta constituie o contravenție prevăzută de art. 78¹ Cod contravențional, cu liberarea acestuia de răspundere contravențională pentru fapta comisă, în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru tragere la răspundere contravențională.

Inspecția procurorilor a susținut că ex-procurorul Veaceslav Cernalev a încălcat și reglementările Codului de etică al procurorului care prevede că, *potrivit principiului supremației legii, procurorul trebuie: pct. 6.1.1 - să respecte legislația națională și actele internaționale la care Republica Moldova este parte, principiile judecării echitabile cum sunt prevăzute în articolul 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a jurisprudenței Curții Europene pentru*

Drepturile Omului, actele normative ale Procuraturii, și ale organelor de autoadministrare a procurorilor; pct. 6.1.4 - să respecte drepturile și interesele legitime ale părților și participanților la proces, persoanelor fizice și juridice; pct. 6.1.5 - să conștientizeze faptul că acționează din numele societății și în interes public, și se va strădui să mențină echilibrul dintre interesul general al societății și interesele și drepturile fiecărui cetățean; 6.2.1 - să-și exercite atribuțiile în mod independent, imparțial, onest, ireproșabil, dând dovadă de o înaltă ținută morală și maximă corectitudine și să contribuie la realizarea eficientă și efectivă a actului de justiție. Independența nu este un privilegiu sau o prerogativă conferită procurorilor în interes personal, ci o garanție a unei justiții echitabile, imparțiale și efective, care protejează interesul public și privat în societate.

Hotărârea Colegiului de disciplină și etică

Prin hotărârea nr.3-64/21 din 18.06.2021 Colegiul de disciplină și etică a încetat procedura disciplinară în privința ex-procurorului în Procuratura mun.Chișinău, Veaceslav Cernalev, pe motiv că „*nu a fost comisă o abatere disciplinară*”.

Pentru a decide în acest fel, Colegiul de disciplină și etică a reținut în esență că procurorul Veaceslav Cernalev a acționat în conformitate cu atribuțiile de serviciu, bazate pe principiul independenței decizionale a procurorului, or, în cazul examinat nu s-a făcut dovada îndeplinirii cumulative a elementelor constitutive ale abaterii disciplinare prevăzute de art.38 lit. a), b), e) din Legea nr.3/2016.

În același context, Colegiul de disciplină și etică a notat că „*trebuie făcută distincție între încălcarea normelor de procedură ca greșeală ce poate fi cenzurată pe calea controlului ierarhic superior și, respectiv, de către judecătorul de instrucție/instanța de judecată (fapt prezent în speță), și pe de altă parte, nerespectarea normelor de procedură, în context disciplinar.*

Analiza elementelor constitutive ale acestei abateri disciplinare nu poate fi efectuată decât prin raportare la principiul independenței procurorilor la pronunțarea hotărârilor și adoptarea soluțiilor. Or, art.3 alin.(4) din Legea nr.3/2016 prevede expres că procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează.”

De asemenea, „*în raport cu particularitățile concrete ale cazului, Colegiul reține că Inspekția procurorilor, ca titular al acțiunii disciplinare, pune în discuție modul de interpretare a unei norme de drept, în speță a art.281, 283 din Codul de procedură penală, de către procurorul de caz și raționamentul logico-juridic al acestuia, aspecte care, însă, nu pot forma obiectul unei verificări disciplinare, acestea putând fi cenzurate doar în cadrul controlului ierarhic și în căile de atac”.*

Conform raționamentelor Colegiului de disciplină și etică, exercitarea unui control asupra legalității sau a temeiniciei modului de soluționare a cauzei penale respective de către ex-procurorul Veaceslav Cernalev nu este posibilă în cadrul procedurii reglementate de dispozițiile Legii nr.3/2016, respectarea principiului independenței decizionale a procurorului (art.37 lit. a) din Legea prenotată), excluzând această analiză în cadrul procedurii disciplinare, o asemenea verificare constituind prerogativa exclusivă a autorităților ierarhic superioare, și după caz, a controlului

judiciar exercitat de instanța de judecată.

În aceeași ordine de idei, Colegiul constată că materialele procedurii disciplinare nu relevă motivele pentru care Inspekția procurorilor și-a însușit în totalitate opinia unei instanțe judecătorești vis-a-vis de soluția dispusă pe caz, în detrimentul alteia, în situația în care instanțele judecătorești (după analizarea probelor și evaluare a faptelor) au soluționat într-un mod diametral opus aceeași cauză penală (condamnare-încetare).

Colegiul consideră că procurorii, de rând cu judecătorii, trebuie să aibă libertate neîngrădită pentru a instrumenta/soluționa cauzele imparțial, potrivit propriei lor convingeri și interpretări a faptelor, precum și în conformitate cu legea aplicabilă. Or, conform art.3 alin.(4) din Legea nr.3/2016 - procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează.

Doar erorile săvârșite în mod intenționat, cu abuzul deliberat sau, fără îndoială, cu neglijență repetată sau gravă ar trebui să se soldeze cu acțiuni disciplinare și sancțiuni, fapt care, însă, în cazul examinat nu își găsește confirmare obiectivă.

Argumentele contestatarilor hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-64/21 din 18.06.2021

1. Autorul contestației Xxxxxx Xxxxxxxx a invocat că hotărârea Colegiului de disciplină și etică în privința ex-procurorului Veaceslav Cernalev, în partea ce ține de faptele sesizate de către procurorul-șef al Secției unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată din cadrul Direcției judiciare a Procuraturii Generale, Vladimir Adam, este neîntemeiată, deoarece nu a fost dată apreciere obiectivă omisiunilor admise de către procuror.

Potrivit argumentelor din contestație, prin acțiunea/inacțiunea ex-procurorului Veaceslav Cernalev și insuficiența implicării în acumularea de probe, acesta a încălcat art.1 alin.(3) din Codul de procedură penală, care stipulează că *„Organele de urmărire penală și instanțele judecătorești în cursul procesului sânt obligate să activeze în așa mod încât nici o persoană, să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată și ca nici o persoană să nu fie supusă în mod arbitrar sau fără necesitate măsurilor procesuale de constrângere ori să nu fie victima încălcării altor drepturi fundamentale”* și art.254 alin.(1) din Codul de procedură penală, care prevede că *„Organul de urmărire penală este obligat să ia toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei pentru stabilirea adevărului”*.

În acest sens, inspectorul Xxxxxx Xxxxxxxx a menționat că poziția Colegiului este greșită, deoarece nu s-a dat apreciere probelor prezentate de autorul sesizării și de Inspekția procurorilor.

Potrivit argumentelor inspectorului, probele acumulate la faza urmăririi penale de către ex-procurorului Veaceslav Cernalev nu confirmau vinovăția lui Xxxxxx Xxxxxxxx în comiterea infracțiunii prevăzute la art.xxx alin.(x) lit. x), x) din Codul penal, deoarece la cauza penală nu au existat probe privind manifestarea violenței fizice de către Xxxxxx Xxxxxxxx, soldată cu vătămarea corporală ușoară a integrității corporale sau sănătății.

Lipsesc în totalitate probele care să confirme manifestarea violenței psihologice de către Xxxxxx Xxxxxxxx, astfel ex-procurorului Veaceslav Cemalev a încălcat

prevederile art.19 alin.(3) din Codul de procedură penală care stipulează că: *„Organul de urmărire penală are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția bănuitului, învinuitului, inculpatului, cât și cele care îl dezvinovătesc, precum și circumstanțele care îi atenuează sau agravează răspunderea”*.

Concluzia Colegiului că „exercitarea unui control asupra legalității sau a temeiniciei modului de soluționare a cauzei penale respective de către ex-procurorul Veaceslav Cernalev nu este posibilă în cadrul procedurii reglementate de dispozițiile Legii cu privire la Procuratură, respectarea principiului independenței decizionale a procurorului (art.37 lit. a), excluzând această analiză în cadrul procedurii disciplinare, o asemenea verificare constituind prerogativa exclusivă a autorităților ierarhic superioare, și după caz, controlului judiciar exercitat de instanța de judecată”, Colegiul eronat face trimitere la lit. a) art. 37 din Lege „principiul legalității”, pe când „principiul independenței decizionale” este prevăzut de lit. e) din Lege, contravine principiului „legalității”, prevăzut de art. 37 din Legea 3/2016 și principiului „judecării echitabile”, prevăzut în art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, principii pe care, în cumul cu „principiul independenței decizionale”, se bazează procedura disciplinară.

Potrivit prevederilor pct.6.2.1 din Codul de etică al procurorilor *„Independența nu este un privilegiu sau o prerogativă conferită procurorilor în interes personal, ci o garanție a unei justiții echitabile, imparțiale și efective, care protejează interesul public și privat în societate ”*.

Concluzia Colegiului este eronată și din motivul că autorul sesizării, conform competenței, verificând cu titlu de control ierarhic plângerea cet. Xxxxx Xxxxxxx, privind dezacordul cu acțiunile pretins ilegale ale procurorului Viaceslav Cernalev, care a instrumentat cauza penală de învinuire a acestuia de comiterea infracțiunii prevăzute de art.xxx alin.(x) lit. x), x) Cod penal, a analizat și a apreciat încălcările comise de procurorul numit în cadrul conducerii urmăririi penale, iar Inspekția procurorilor *„nu a pus în discuție modul de interpretare a unei norme de drept”*, cum a menționat Colegiul, dar, verificând sesizarea și probele prezentate, a constatat încălcările de lege comise de ex-procurorul Veaceslav Cernalev drept abateri disciplinare prevăzute de art. 38 lit. a), b) și e) din Legea 3/2016.

2. Potrivit celui de-al doilea contestatar, Vladimir Adam, procuror-șef al Secției unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată din cadrul Direcției judiciare a Procuraturii Generale, argumentul Colegiului de disciplină și etică, precum că procurorul trebuie să aibă libertate neîngrădită pentru a instrumenta/soluționa cauzele imparțial, potrivit propriei lor convingeri și interpretări a faptelor, este lipsit de relevanță, or, propria convingere nu trebuie să vină în contradicție cu legea, iar potrivit art. 3 alin. (7) din Legea nr. 3/2016, *„procurorul este obligat, prin întreaga sa activitate, să asigure supremația legii, să respecte drepturile și libertățile persoanelor, egalitatea lor în fața legii, să asigure un tratament juridic nediscriminatoriu pentru toți participanții la procedurile judiciare indiferent de calitatea acestora.”*

Pentru argumentare, contestatarul a reiterat poziția exprimată în sesizare

referitoare la erorile comise de către ex-procurorul Veaceslav Cernalev în cadrul gestionării procesului penal nr.xxxxxxxxxx, exprimate prin: pornirea ilegală a urmăririi penale în privința cet. Xxxxxx Xxxxxxxx în baza art.xxx^x alin.(x) lit.x) din Codul penal (*încălcarea art.7 din Codul de procedură penală*); inacțiunea manifestată de către procuror la reținerea neîntemeiată a lui Xxxxxx Xxxxxxxx pe un termen de 72 de ore (*încălcarea art.52 din Codul de procedură penală*); ilegalitatea dispunerii prin demers și netemeinicia aplicării în privința lui Xxxxxx Xxxxxxxx a măsurii preventive - arestarea preventivă, cu dispunerea internării [...] (*încălcarea art.176 alin. alin.(1) și (3) din Codul de procedură penală*); dispunerea ilegală a expertizei [...] în privința lui Xxxxxx Xxxxxxxx (*încălcarea art.143 din Codul de procedură penală*); dispunerea neîntemeiată a percheziției la domiciliul cet. Xxxxxx Xxxxxxxx, (*încălcarea art.12 alin.(1) din Codul de procedură penală*).

În conformitate cu argumentele din contestație, prin faptele enunțate, procurorul Veaceslav Cernalev a încălcat prevederile art.4 alin.(1), art.14 alin.(1), art.52 alin.(1) și art. 113 alin.(1) din Codul penal și prevederile art. 1 alin.(3), art.7, art.9, art. 11 alin.(2) art. 12 alin.(1), art. 19 alin.(3), art.24 alin.(3), art.52 pct.6), 8), 13), art.66 pct. 8), art.125 alin.(1), art. 143, art.176 alin.(1), (3) și art.281 alin.(1) din Codul de procedură penală, săvârșind abaterile disciplinare prevăzute la art. 38 lit. a), b), e) din Legea nr.3/2016.

Subsidiar, domnul Vladimir Adam a conchis că procurorul Veaceslav Cernalev a acționat deliberat, existând vinovăția din partea acestuia. CtEDO a enumerat o serie de cauze în care condamnarea s-a bazat pe probe insuficiente (*Adamco vs Slovacia* (cererea nr. 45084/14), *Zhang vs Ucraina* (cererea nr.6970/15) *Barberă, Messegue și Jabardo vs Spania* (cererea nr. 10590/83)), astfel că inculpații s-au adresat la Curtea Europeană, pentru solicitarea reparării prejudiciului moral.

În acest sens, potrivit contestatarului, nu poate fi tolerată condamnarea neconținută a Republicii Moldova la CtEDO din motivul acțiunilor unor procurori, iar sancțiunea disciplinară are și funcția de prevenire a abaterilor disciplinare pe viitor, or, este prejudiciată nu doar o singură persoană sau bugetul de stat, ci imaginea Procuraturii și justiției în ansamblu.

A mai menționat că, potrivit Avizului nr. 9 al Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni (Carta de la Roma) din 17.12.2014, ”*procurorii ar trebui să decidă urmărirea penală a unei persoane având la bază numai probe temeinice, care se consideră în mod rezonabil a fi de încredere și admisibile*”.

În aceeași ordine de idei, s-a atras atenția asupra faptului că independența procurorilor nu este o prerogativă sau un privilegiu acordat în interesul procurorilor, ci o garanție pentru o justiție echitabilă, imparțială și eficientă care protejează atât interesele publice, cât și cele private ale persoanelor în cauză.

Pozițiile exprimate în ședință

1. În ședința Consiliului Superior al Procurorilor din 30.09.2021 inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor, Xxxxxx Xxxxxxxx, a susținut argumentele expuse în contestație, solicitând casarea Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-64/21 din 18.06.2021 în privința ex-procurorului Veaceslav Cernalev și adoptarea unei noi hotărâri, conform prevederilor art.86 alin. (3) lit. b) din Legea nr.3/2016.

Inspectorul a apreciat ca fiind greșită și părtinitoare poziția Colegiului de disciplină și etică vis-a-vis de acțiunile ex-procurorului Veaceslav Cernalev.

Conform argumentelor prezentate, toate acțiunile ex-procurorului, în ansamblul

lor, prezintă încălcări ale prevederilor legale. Modul în care a acționat Veaceslav Cernalev este inadmisibil și nu corespunde standardelor impuse de lege statutului de procuror, precum și nu respectă principiile analizei obiective și complete a cazurilor ce sunt transmise spre soluționare.

2. Vladimir Adam în calitate de contestatar și autor al sesizării a menționat că au fost stabilite grave abateri atât la instrumentarea cauzei penale nr.xxxxxxxxxx, cât și la remiterea acesteia în instanța de judecată și condamnarea lui Xxxxxx Xxxxxxxx, care ilegal a fost învinuit de comiterea unei infracțiuni inexistente, prin ce au fost încălcate flagrant normele imperative ale legii.

Mai mult, în lipsa unei expertize [...], acesta ilegal a fost internat [...].

În concluzie, autorul sesizării consideră că atât urmărirea penală, cât și trimiterea cauzei în instanța de judecată au avut un caracter abuziv, motiv din care procurorii implicați în instrumentarea acestei cauze penale necesită să fie puși sub răspundere în conformitate cu art.38 din Legea nr.3/2016.

3. Ex-procurorul Veaceslav Cernalev, fiind citat oficial, nu s-a prezentat la ședința Consiliului Superior al Procurorilor, dar a expediat o cerere, prin care a solicitat examinarea contestațiilor împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-64/2021 din 18.06.2021 în lipsa sa.

În poziția sa scrisă ex-procurorul a cerut Consiliului Superior al Procurorilor să caseze, în temeiul prevederilor art. 86 alin. (3) lit. b) din Legea nr.3/2016, hotărârea contestată și să adopte o nouă hotărâre prin care să soluționeze cauza, declarând nulă decizia inspectorului din cadrul Inspecției procurorilor a Procuraturii Generale, Xxxxxx Xxxxxxxx, adoptată în privința sa la xx.xx.2021, din motivul inadmisibilității sesizării înaintate, cu încetarea procedurii disciplinare.

Întru argumentarea poziției sale, ex-procurorul Veaceslav Cernalev a susținut că sesizarea domnului Vladimir Adam, procuror-șef al Secției unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată a Direcției Judiciare a Procuraturii Generale, este inadmisibilă, deoarece, potrivit prevederilor art. 43 alin. (1) din Legea nr. 3/2016, aplicabile la caz, și conform pct. 42 din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-228/16 din 14.09.2016, Vladimir Adam nu face parte din categoria subiecților ce pot înainta sesizări cu privire la fapte ce pot constitui abateri disciplinare comise de procuror.

Astfel, potrivit raționamentelor lui Veaceslav Cernalev, reieșind din prevederile legale citate supra, sesizarea procurorului-șef al Secției unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată a Direcției Judiciare a Procuraturii Generale nici nu trebuia să fie examinată de către Inspecția procurorilor, deoarece a fost depusă de către o persoană neîmputernicită de lege. Respectiv decizia inspectorului din cadrul Inspecției procurorilor, adoptată în privința sa la xx.xx.2021, este nulă.

Veaceslav Cernalev a menționat că în opinia sa, prezentată Inspecției procurorilor la xx.xx.2021, s-a expus asupra pretinselor abateri de la legislație, admise la conducerea urmăririi penale în cauza penală nr.xxxxxxxxxx, de învinuire a lui Xxxxxx Xxxxxxxx în comiterea infracțiunii prevăzute la art.xxx^x alin.(x) lit.x) și lit. x) din Codul penal, și constatate în sesizare, fiind ferm convins că aceste constatări nu

sunt bazate pe conștiința de drept și pe prevederile legale ce reglementează pornirea și desfășurarea urmării penale, dar sunt păreri subiective ale procurorului Vladimir Adam, formate, probabil, în rezultatul influenței necorespunzătoare din partea lui XXXXX XXXXXXXX, care la xx.xx.2020 a fost condamnat în XXXXXXXX la închisoare pe un termen de x ani și x luni pentru constituirea unui grup infracțional organizat și pentru alte infracțiuni comise pe teritoriul acestei țări.

Aprecierile Consiliului Superior al Procurorilor

Examinând argumentele formulate de către autorul sesizării în raport cu actele și lucrările procedurii disciplinare, precum și cu probele administrate, analizând opiniile Inspecției procurorilor și ale procurorului-șef al Secției unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată din cadrul Direcției judiciare a Procuraturii Generale, Vladimir Adam, expuse în contestație, având în vedere explicațiile ex-procurorului Veaceslav Cernalev pe acest caz, Consiliul Superior al Procurorilor consideră întemeiat să admită contestațiile depuse și să caseze hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-45/21 din 15.06.2021, cu adoptarea unei noi hotărâri privind sancționarea ex-procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Buiucani, Veaceslav Cernalev, bazându-se pe următoarele raționamente, care au determinat adoptarea soluției:

În opinia Consiliului Superior al Procurorilor este inacceptabilă concluzia Colegiului de disciplină și etică cu referire prestația profesională a ex-procurorului Veaceslav Cernalev și la rolul său în examinarea cazului dat, bazat pe independența procesuală garantată de lege.

Principiul independenței procesuale a procurorului este, fără îndoială, un pilon fundamental ce susține realizarea dreptului la un proces echitabil.

Totuși, notăm că acest principiu nu trebuie înțeles ca fiind o posibilitate de acțiune după propria voință, deoarece independența nicidecum nu poate fi văzută ca un privilegiu personal, aceasta reprezintă o garanție acordată cetățenilor spre a le confirma că toate cazurile sunt examinate în mod echitabil și conform legii.

În aceeași ordine de idei menționăm Avizul nr. 9 (2014) al Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni (CCPE) privind normele și principiile europene referitoare la procurori, potrivit căruia *independența procurorilor nu este o prerogativă sau un privilegiu acordat în interesul procurorilor, ci o garanție pentru o justiție echitabilă, imparțială și eficientă, care protejează atât interesele publice, cât și cele private ale persoanelor în cauză*, normă ce indică asupra faptului că legea este unicul izvor al propriei convingeri a procurorului atunci când examinează cazurile ce îi sunt repartizate.

În paragraful 6 din Avizul nr. 13 (2018) „Independența, responsabilitatea și etica procurorilor”, CCPE reamintește, așa cum a făcut în cursul activității sale anterioare, că *funcția procurorilor și modul în care aceasta este exercitată trebuie să fie compatibile cu respectarea dreptului persoanelor la un proces echitabil în conformitate cu articolul 6 din Convenția europeană a drepturilor omului. În același timp, procurorii își îndeplinesc atribuțiile în cadrul principiului statului de drept, care necesită respectarea unui anumit număr de valori fundamentale, cum ar fi imparțialitatea, transparența, onestitatea, prudența, corectitudinea și contribuția la calitatea justiției. Pentru a spori încrederea publicului în sistemul de justiție,*

procurorii trebuie să fie în permanență preocupați să se asigure că aceste valori sunt respectate și că ele le ghidează activitatea.

Astfel, Consiliul dă o apreciere critică modului în care Colegiul de disciplină și etică a cercetat faptele imputate ex-procurorului Veaceslav Cernalev și a omis să se expună asupra unor împrejurări importante, relevante acestei cauze disciplinare, și a analizat doar parțial faptele procurorului, axându-se, mai cu seamă, pe poziția de apărare a acestuia.

Colegiul de disciplină și etică a notat că „trebuie făcută distincție între încălcarea normelor de procedură ca greșeală ce poate fi cenzurată pe calea controlului ierarhic superior și, respectiv, de către judecătorul de instrucție/instanța de judecată (*fapt prezent în speță*), și pe de altă parte, nerespectarea normelor de procedură, în context disciplinar”.

Analiza materialului probator dovedește faptul că Veaceslav Cernalev, acționând ca procuror de caz, a încălcat grav și neîndoielnic normele de drept penal și procesual penal la gestionarea cazului. Conținutul normelor din art.113 Cod penal nu comportă interpretări diferite cu privire la obligativitatea verificării corespunderii exacte între semnele fetei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală atunci când a dat apreciere juridico-penală acțiunilor lui Xxxxx Xxxxxxx.

În aceeași ordine de idei, potrivit art. 52 alin. (1) din Codul penal „*se consideră componentă a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă*”, lipsa urmării prejudiciabile și, corespunzător, a laturii obiective împiedică calificarea acțiunilor acestuia potrivit art.xxx^x alin.(x) lit.x) din Codul penal.

Consiliul Superior al Procurorilor nu pune în discuție modul cum procurorul Veaceslav Cernalev a interpretat dispozițiile art.281 Cod de procedură penală, adică raționamentul logico-juridic al acestuia, dar constată că încălcarea sa vizează nerespectarea deliberată a normelor de drept obligatorii. În cauza pe care o avea în conducere nu exista o problemă de drept sau jurisprudență diferită la nivel de procuratură, care ar fi creat probleme pentru procuror la calificarea acțiunilor făptașului.

Procurorului îi revine obligația de a asigura supremația legii și respectarea drepturilor și libertăților persoanelor, dar decizia sa de a accepta reținerea lui Xxxxx Xxxxxxx de către organul de urmărire penală, în prezența circumstanțelor personale ale acestuia, nu are nici o justificare. Prevederile art. 52 alin.(1) pct. 13) din Codul de procedură penală stabilesc că procurorul, în cadrul urmăririi penale, în limitele competenței sale materiale și teritoriale, efectuează controlul asupra legalității reținerii persoanei.

Cu referire la plasarea în arest preventiv a lui Xxxxx Xxxxxxx, pentru a fi supus expertizei în condiții de staționar, cu toate că există actul judecătoresc prin care s-a dispus aplicarea acestor măsuri, Consiliul consideră că procurorul Veaceslav Cernalev a acționat prin încălcarea prevederilor art.176 alin.(1) și (3) din Codul de procedură penală, care stipulează că: „*măsurile preventive pot fi aplicate de către procuror, din oficiu ori la propunerea organului de urmărire penală, sau, după caz, de către instanța de judecată numai în cazurile în care există suficiente temeiuri rezonabile, susținute prin probe, de a presupune că bănuitul, învinuitul, inculpatul ar putea să se ascundă de organul de urmărire penală sau de instanță, să exercite presiune asupra martorilor,*

să nimicească sau să deterioreze mijloacele de probă sau să împiedice într-un alt mod stabilirea adevărului în procesul penal, să săvârșească alte infracțiuni, ori că punerea în libertate a acestuia va cauza dezordine publică [...] la soluționarea chestiunii privind necesitatea aplicării măsurii preventive respective, procurorul și instanța de judecată vor aprecia și vor motiva, în mod obligatoriu, dacă măsura preventivă este proporțională cu circumstanțele individuale ale cauzei penale, inclusiv luând în considerare: 1) caracterul rezonabil al bănuielii, gravitatea și gradul prejudiciabil al faptei incriminate, apreciate în fiecare caz individual, însă fără a se pronunța asupra vinovăției; 2) personalitatea și caracterizarea bănuțului, învinutului, inculpatului, inclusiv la momentul de comitere a faptelor incriminate; 3) vârsta și starea sănătății sale; 4) ocupația sa; 5) situația familială și prezența persoanelor întreținute; 6) starea sa materială, veniturile, posesia bunurilor imobile sau a altor proprietăți; 7) deținerea unui loc permanent de trai, deținerea unui loc permanent ori temporar de muncă... ”

Mai mult, procurorul Veaceslav Cernalev a încălcat prevederile art.4 alin. (1) din Codul penal, care prevede că „*întreaga reglementare juridică are menirea să apere, în mod prioritar, persoana ca valoare supremă a societății, drepturile și libertățile acesteia*”.

Consiliul Superior al Procurorilor notează că deși măsura preventivă și internarea în condiții de staționar au fost autorizate de către judecătorul de instrucție, aceasta nu înseamnă că întreg comportamentul procesual al procurorului, cu referire la solicitarea acestor măsuri, trebuie calificat, în mod automat, ca fiind legal.

Prin decizie judecătorească definitivă este constatat că norma de drept penal s-a încălcat grav atunci când procurorul a calificat acțiunile lui Xxxxx Xxxxxxx în baza art.xxx^x alin.(x) lit.x) și x) Cod penal. Astfel, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din xx.xx.2021, sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din xx.xx.2020, prin care Xxxxx Xxxxxxx a fost condamnat, a fost casată și s-a pronunțat o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță. Procesul penal în privința lui Xxxxx Xxxxxxx a fost încetat, pe motiv că fapta constituie o contravenție prevăzută de art. 78¹ Cod contravențional, cu liberarea acestuia de răspundere contravențională pentru fapta comisă, în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru tragere la răspundere contravențională.

Examinând în cumul semnele constitutive ale faptei infracționale imputate potrivit rechizitoriului lui Xxxxx Xxxxxxx, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău a reținut că infracțiunea prevăzută la art.xxx^x alin.(x) lit.x) Cod penal este o infracțiune materială și se consideră consumată, după caz, din momentul producerii vătămării ușoare a integrității corporale sau a sănătății. Prin urmare, latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art.xxx^x alin.(x) lit.x) a Codului penal este lipsită de urmarea prejudiciabilă – vătămarea ușoară a integrității corporale, or, conform art.52 din Codul penal, componența infracțiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracțiunii potrivit unui articol concret din prezentul cod.

Consiliul Superior al Procurorilor apreciază că probatoriul administrat în cauza disciplinară a relevat că a fost afectat principiul legalității urmăririi penale, ceea ce a creat premisele încălcării ireparabile a dreptului persoanei la un proces echitabil, fapt care poate fi imputat procurorului Veaceslav Cernalev.

Acțiunile ex-procurorului Veaceslav Cernalev întrunesc elementele constitutive ale abaterii disciplinare reglementate de art.38 lit. b) și lit. e) din Legea 3/2016, adică

aplicarea necorespunzătoare a legislației, dacă acest lucru nu este justificat de schimbarea practicii de aplicare a normelor stabilite în sistemul de drept și încălcarea gravă a legii.

După cum s-a remarcat mai sus, cazul nu prezenta o problemă de drept ori jurisprudență diferită la capitolul violenței în familie, care ar fi fost de natură a pune probleme procurorului la calificarea acțiunilor persoanei.

Acțiunile lui Veaceslav Cernalev constituie abaterea disciplinară-***încălcarea gravă a legii***, deoarece dânsul, din postura de procuror de caz, nu a respectat normele legale imperative, încălcând dreptul persoanei la un proces echitabil.

Angajarea răspunderii disciplinare, inclusiv în cazul procurorilor, cere întrunirea cumulativă a elementelor abaterii disciplinare, și anume: obiectul-care constă în relațiile sociale privind contribuirea la îndeplinirea justiției; latura obiectivă-acțiunile ori inacțiunile contrare unei obligații procedurale, specifice cazului; latura subiectivă-care implică vinovăție, survenirea urmărilor prejudiciabile și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs.

Sub aspectul laturii obiective, abaterea săvârșită de Veaceslav Cernalev constă în acțiuni care sunt contrare atribuțiilor de serviciu, manifestate prin nerespectarea obligației de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei pentru stabilirea adevărului, punerea sub învinuire a persoanei în lipsa probelor, neexercitarea controlului asupra legalității reținerii persoanei, solicitarea de a dispune arestarea și plasarea persoanei în staționare pentru expertizare în lipsa temeiurilor prevăzute de Codul de procedură penală.

Potrivit constatărilor Curții Constituționale în materia răspunderii disciplinare, s-a stabilit, cu valoare de principiu, că abaterea disciplinară reprezintă încălcarea cu vinovăție de către persoană a îndatoririlor corespunzătoare funcției pe care o deține sau a normelor de conduită profesională prevăzute de lege (*Hotărârea Curții Constituționale nr.24 din 14.09.2016, §73*).

În speță, întregul context factologic demonstrat prin probe denotă existența din partea lui Veaceslav Cernalev a intenției, întrucât atitudinea psihică a procurorului a fost aceea că își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și a prevăzut urmările. Modul cum a acționat procurorul demonstrează existența unei evidente încălcări a normelor legale prevăzute de art. 1 alin.(3), art.7, art. 11 alin.(1) și (2), art. 19 alin.(3), art.52 pct.pct.6), 8), 13), art. 176 alin.(1) și (3), art.281 din Codul de procedură penală, art. 4 alin.(1), art. 14 alin. (1), art. 52 alin. (1) și art. 113 din Codul penal. Conduita procurorului a avut repercusiuni ireparabile asupra dreptului persoanei urmărite penal de a nu supus în mod arbitrar măsurilor procesuale de constrângere, dreptului la libertatea individuală și siguranță, dreptului de a fi informat cu privire la natura și cauza acuzației.

Art. 6 § 3 lit. a) din Convenție prescrie necesitatea acordării unei atenții deosebite notificării persoanei în cauză cu privire la „*acuzația*” care i se aduce. Actul de acuzare joacă un rol hotărâtor în trimiterea în judecată: de la comunicarea acuzațiilor, persoana învinuită este oficial înștiințată în scris cu privire la baza juridică și factuală a acuzațiilor care i se aduc [*Kamasinski împotriva Austriei*, pct. 79; *Pélissier și Sassi împotriva Franței* (MC), pct. 51].

Mai mult decât atât, cetățeanul Xxxxx Xxxxxxx a sesizat Procuratura Generală privind ilegalitățile admise de procurori și judecători la instrumentarea cauzei penale

în privința sa. Totodată, cazul lui a constituit subiect al investigației jurnalistice publicate în ziarul „Xxxxxx”. Respectarea de către procuror a atribuțiilor funcționale reprezintă un factor determinant pentru prestigiul profesiei și pentru consolidarea încrederii cetățenilor în actul de justiție, însă modul cum a acționat ex-procurorul Veaceslav Cernalev a condus la deteriorarea încrederii și respectului față de funcția de procuror cu consecința afectării imaginii și prestigiului Procuraturii.

Consiliul Superior al Procurorilor consideră neîntemeiate raționamentele ex-procurorului Veaceslav Cernalev, expuse în cererea din 28.09.2021, referitoare la depunerea sesizării de către persoană neîmputernicită.

Potrivit Regulamentului privind conținutul și procedura de depunere a sesizării cu privire la abaterea disciplinară comisă de procuror, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-240/16 din 29.09.2016, pct. 2.1 lit. f) și Regulamentul Procuraturii aprobat Ordinul Procurorului General nr. 24/28 din 24 septembrie 2016 (*Monitorul Oficial nr. 369-378/1798 din 28.10.2016*) cap. V, sec. 3, alin. (2) lit. 1), procurorii-șefi sunt subiecți cu drept de sesizare cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară.

Este de notat că, prin ordinul nr.xxxx-p din xx.xx.2018 Veaceslav Cernalev a fost eliberat din funcția de procuror în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul Buiucani în temeiul cererii de demisie. Procedura disciplinară s-a pornit de drept la data depunerii sesizării – xx.xx.2021. Această împrejurare, raportată la prevederile art. 51 alin.(1) lit. c) din Legea 3/2016, impune soluția de sistare a procedurii disciplinare.

Respectiv, ținând cont de raționamentele expuse, Consiliul Superior al Procurorilor subliniază că fiind pripită concluzia Colegiului de disciplină și etică, expusă în Hotărârea nr.3-64/21 din 18.06.2021, cu referire la lipsa în acțiunile ex-procurorului Veaceslav Cernalev a elementelor constitutive ale abaterii disciplinare prevăzute de art.38 lit. b) și lit. e) din Legea nr.5/2016 și decide casarea acesteia, cu adoptarea unei noi hotărâri privind constatarea abaterii disciplinare în acțiunile lui Veaceslav Cernalev și sistarea procedurii disciplinare, din motivul că procurorul și-a încetat raporturile de serviciu înainte de emiterea hotărârii cu privire la cauza disciplinară.

Pentru aceste motive, ținând cont de toate circumstanțele reliefate, în temeiul art.36, art.37, art.38 lit. b) și lit. e), art. 51 alin. (1) lit. c), art.70 alin.(1) lit. f), art.77, art.86 alin.(3) lit. b) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură; capitolul 9 pct.9.11 lit. b) din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor; pct.81 lit. b) din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, Consiliul Superior al Procurorilor -

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A admite contestațiile declarate de Inspecția procurorilor și procurorului-șef al Secției unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată din cadrul Direcției judiciare a Procuraturii Generale, Vladimir Adam împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-64/21 din 18.06.2021.

2. A casa hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-64/21 din 18.06.2021 emisă în privința ex-procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, Veaceslav Cernalev, cu adoptarea unei noi hotărâri.

3. A constata comiterea de către ex-procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, Veaceslav Cernalev a abaterii disciplinare prevăzute de art.38 lit. b) și lit. e) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură și a sista procedura disciplinară, din motiv că procurorul și-a încetat raporturile de serviciu înainte de emiterea hotărârii cu privire la cauza disciplinară.

4. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, *www.csp.md*, directoriul *Hotărâri*.

5. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată la Curtea de Apel Chișinău, în temeiul art.191 din Codul administrativ, în termen de 30 de zile de la comunicarea sau notificarea acesteia.

Membrii Consiliului Superior al Procurorilor:

№	<i>Prenume și Nume</i>	<i>Semnătura</i>
	Dorel MUSTEAȚĂ	<i>semnat</i>
	Sergiu LITVINENCO	<i>semnat</i>
	Inga FURTUNĂ	<i>semnat</i>
	Andrei ROȘCA	<i>semnat</i>
	Constantin ȘUȘU	<i>semnat</i>
	Lilia MĂRGINEANU	<i>semnat</i>
	Ion GUCEAC	<i>semnat</i>
	Lilia POTÎNG	<i>semnat</i>
	Dumitru PULBERE	<i>semnat</i>

**Președinte al Consiliului
Superior al Procurorilor**

semnat

Angela MOTUZOC